

عملکرد دفتر ساماندهی و هماهنگی اداره کل امور عشایر استان فارس در سال ۱۳۹۸

تهیه و تدوین:

دفتر ساماندهی و هماهنگی اداره کل امور عشایر استان فارس

اسفند ماه ۱۳۹۸

بیان موضوع:

همزمان با پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی جامعه محروم عشایری نیز از زاویه تامین عدالت اجتماعی و رفع ستم های مضاعفی که بر آنها شده بود، مورد توجه نظام جمهوری اسلامی قرار گرفتند. در سالهای اولیه و همزمان با تشکیل جهاد سازندگی، جهاد عشایری نیز تشکیل و جوانان عشایری با شور و اشتیاق و در راستای گرایش های عدالت طلبانه و رفع محرومیت، اقدام به ارایه انواع خدمات در مناطق عشایری نمودند. به تدریج وظایف دستگاه متولی عشایر بیشتر و بیشتر به نحویکه این دستگاه با امکانات محدود کار چندین وزارت خانه را انجام میداد. اما در ادامه مسئولین کشوری به این نتیجه رسیدند که تشکیلات عشایری به تنهایی قادر به انجام تمامی امورات عشایر نمی باشد. لذا حضور همه دستگاه ها در مناطق عشایری لازم و ضروری است. با توجه به فرابخشی بودن مسائل عشایری، برای توجه به قابلیت ها و چالشهای اساسی آنان و پرداختن به مسائل ساختاری، قانونی، اجرایی، توزیع فضایی، اقتصادی و اجتماعی عشایر، یک سازو کاری قانونمند لازم است که ضمانت اجرایی داشته باشد و باهدف ایجاد تحول در شیوه تولید و ارتقای شاخص های برخورداری، انسجام و هماهنگی بین دستگاه ها را عهده دار باشد. به همین خاطر آئین نامه ساماندهی عشایر که نتیجه بیش از ۱۰۰۰ ساعت کار فشرده است، در ده ها جلسه کارشناسی و با حضور دستگاه های متعدد، تدوین و تنظیم گردید و در دستور کار دولت قرار گرفت. این آیین نامه در جلسه مورخ ۱۳۸۴/۱/۱۴ هیأت محترم وزیران تصویب و پس از بازبینی مجدد و اصلاح برخی از مواد در تاریخ ۱۳۸۴/۳/۲۹ ابلاغ شد. بدون تردید تصویب آیین نامه ساماندهی، یکی از ارزشمندترین اقداماتی است که دولت طی سال های بعد از انقلاب، برای مدیریت و تأمین حداقل خدمات به عشایر تصویب و ابلاغ نموده است. نحوه تجهیز کانون های اسکان، چگونگی ارائه خدمات به صورت ثابت و سیار، وظیفه مند نمودن دستگاه های اجرایی مربوطه، تکلیف شورای برنامه ریزی و توسعه استان ها برای تخصیص سهم عادلانه عشایر از منابع، نقش هماهنگی استانداران و وظیفه مندی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور برای نظارت از نکات برجسته آئین نامه است.

با پیگیری های انجام شده از سال ۱۳۸۷ ضمن فعال نمودن شورای عالی عشایر در قالب کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست دولت، پیشنهادهای وزارت جهاد کشاورزی (سازمان امور عشایر ایران) در خصوص مسائل و مشکلات عشایر، سوخت فسیلی، تأمین آب آشامیدنی و کشاورزی، و توزیع آن، تسهیلات مورد نیاز عشایر از کالاهای اساسی و آرد و نحوه تأمین و توزیع آن، تسهیلات مورد نیاز عشایر و شاخص های ارتقای طح برخورداری جامعه عشایری ارائه گردید که پس از بحث و بررسی های کارشناسی در کمیته ها و کارگروه های زیرمجموعه کمیسیون فوق الذکر و طی مراحل قانونی، در قالب ۷ مصوبه در شورای عالی عشایر مطرح و به تصویب رسید و توسط دبیر محترم هیأت دولت به دستگاه های ذی ربط ابلاغ گردید.

همچنین طی سال های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۵ دوازدهمین و سیزدهمین جلسات شورای عالی عشایر به ریاست معاون اول محترم رئیس جمهور تشکیل و مصوبات آن پس از طی مراحل قانونی، توسط وزیر محترم جهاد کشاورزی (دبیر شورای عالی عشایر) به دستگاه های ذی ربط ابلاغ گردید. برنامه جامع ارتقای سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری و تشکیل کارگروه توسعه گردشگری و صنایع دستی عشایر از مهمترین مصوبات سیزدهمین جلسه شورای عالی عشایر بود.

امید است با حسن نظر و احساس مسئولیت تمامی افراد و دستگاه های ذی ربط، مساعدت شورای برنامه ریزی و توسعه استان و حمایت استاندار محترم و مدیران محترم دستگاه های اجرایی استان، مفاد آیین نامه و مصوبات ابلاغی به اجرا درآید تا نابرابری ها و نارسایی های موجود در مناطق عشایری به حداقل ممکن برسد. ان شاء الله

- آئین نامه ساماندهی به زندگی عشایر:

هیئت محترم وزیران به منظور مدیریت و تأمین حداقل خدمات به عشایر و حضور همه دستگاه‌های اجرایی مرتبط برای ارائه خدمات در مناطق عشایری، «آیین‌نامه اجرایی ساماندهی عشایر» در ابتدای سال ۱۳۸۴ را تصویب و به وزارتخانه‌ها ابلاغ نمود که این آیین‌نامه در سال جاری با پیگیری‌های سازمان امور عشایر ایران در آستانه تبدیل شدن به قانون می‌باشد. در راستای اجرایی شدن مفاد این آیین‌نامه، اداره کل امور عشایر استان پیگیری‌ها و اقدامات قابل توجهی از جمله تشکیل جلسات با دستگاه‌های اجرایی استان، بی‌ان موضوع در جلسات شورای عشایری، انعقاد تفاهم‌نامه با دستگاه‌های اجرایی و گزارش‌گیری از دستگاه‌های اجرایی را نموده که برآیند این اقدامات، حضور بیشتر و موثر دستگاه‌ها در مناطق عشایری و ارایه خدمات ارزنده به جامعه مولد عشایر استان بوده بطوریکه این حضور و اختصاص اعتبارات به عشایر در طی سنوات گذشته روند صعودی قابل توجهی را در برداشته است. در ذیل اعتبارات هزینه شده توسط دستگاه‌های اجرایی در مناطق عشایری و همچنین تفاهم‌نامه‌های منعقد شده با دستگاه‌های اجرایی استان آورده شده است.

اعتبارات هزینه شده توسط دستگاه‌های اجرایی برای جامعه عشایری استان فارس طی سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷

ردیف	شماره	دستگاه‌های اجرایی			اداره کل امور عشایر			جمع کل دستگاه‌ها و امور عشایر		
		تعداد پروژه	اعتبارات هزینه شده (میلیون ریال)	تسهیلات پرداختی (میلیون ریال)	تعداد پروژه	اعتبارات (میلیون ریال)	تسهیلات پرداختی (میلیون ریال)	تعداد پروژه	اعتبارات (میلیون ریال)	تسهیلات پرداختی (میلیون ریال)
۱	۱۳۹۵	۲۷۶	۸۵۷۱۲	۶۸۰۰۰	۱۲۴	۷۳۴۶۰	۹۶۰۰۰	۴۰۰	۱۵۹۱۷۲	۱۶۴۰۰۰
۲	۱۳۹۶	۴۸۳	۱۴۲۶۱۸	۷۰۸۵۵	۱۳۸	۱۹۵۴۴۶	۲۱۵۰۰۰	۶۲۱	۲۸۵۸۵۵	۳۰۰۸۵۵
۳	۱۳۹۷	۵۹۱	۳۱۰۴۸۶	۷۲۸۴۰	۱۸۹	۲۹۳۶۷۱	۴۹۵۴۲۴	۷۱۷	۶۰۳۷۰۱	۵۶۸۲۶۴

تفاهم‌نامه‌های منعقد شده با دستگاه‌های اجرایی استان

ردیف	تفاهم‌نامه	تاریخ انعقاد	ردیف	تفاهم‌نامه	تاریخ انعقاد
۱	تفاهم‌نامه همکاری مشترک با بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	۸۵/۳/۱۰	۱۶	تفاهم‌نامه همکاری مشترک با اداره کل تبلیغات اسلامی	۹۵/۱۲/۲۵
۲	تفاهم‌نامه همکاری مشترک با بیمه ایران	۸۸/۸/۲۵	۱۷	جمعیت هلال احمر استان	۹۶/۲/۱۰
۳	تفاهم‌نامه همکاری مشترک با اداره کل تعاون	۹۰/۲/۱۰	۱۸	مرکز تحقیقات آموزش کشاورزی و منابع طبیعی	۹۶/۲/۳
۴	تفاهم‌نامه همکاری مشترک با اداره کل کمیته امداد امام خمینی (ره)	۹۰/۷/۲۴	۱۹	دانشگاه علوم پزشکی و معاونت بهداشت و درمان	۹۶/۳/۱
۵	تفاهم‌نامه همکاری مشترک با دفاتر پیشخوان خدمات دولت	۹۰/۱۱/۲۷	۲۰	معاونت هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع استانداری فارس	۹۶/۴/۱
۶	تفاهم‌نامه همکاری مشترک با شرکت پست و پست بانک	۹۱/۲/۲۱	۲۱	نظام صنفی کشاورزی استان فارس	۹۶/۸/۱۵
۷	تفاهم‌نامه همکاری مشترک با اداره کل راه و شهرسازی	۹۱/۳/۱۰	۲۲	استانداری - ارشاد - کانون فرهنگی هنری مساجد	۹۶/۹/۱
۸	تفاهم‌نامه همکاری مشترک با اداره کل ثبت احوال	۹۱/۵/۲	۲۳	نظام مهندسی کشاورزی استان فارس	۹۶/۹/۱۵
۹	تفاهم‌نامه همکاری مشترک با مدیریت سامد	۹۱/۸/۲۱	۲۴	اداره کل بهزیستی استان	۹۶/۱۲/۲۸
۱۰	تفاهم‌نامه همکاری مشترک موسسه دانش بنیان فکر برتر	۹۳/۹/۱	۲۵	اداره کل ورزش و جوانان	۹۷/۴/۱
۱۱	تفاهم‌نامه همکاری مشترک با ستاد اقامه نماز	۹۵/۱۰/۱	۲۶	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	۹۷/۵/۱
۱۲	محیط زیست	۹۵/۱۰/۱۵	۲۷	بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس	۹۷/۵/۱
۱۳	اداره کل دامپزشکی استان	۹۵/۱۱/۲	۲۸	دانشکده کشاورزی	۹۷/۸/۱۹
۱۴	موسسه سرم سازی رازی شعبه شیراز	۹۵/۱۱/۱۰	۲۹	صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر	۹۸/۲/۲۰
۱۵	آموزش و ترویج جهاد کشاورزی	۹۵/۱۲/۱۵			

– برنامه جامع ارتقاء سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری

هیئت محترم وزیران به منظور پوشش کامل جمعیت لازم التعلیم جامعه عشایری و شتاب بخشی به سوادآموزی بزرگسالان در مناطق عشایری و همچنین توانمند سازی مستمر عشایر کشور از طریق آموزشهای فنی و حرفه ای با رویکرد توسعه اشتغال پایدار در مناطق عشایری، برنامه جامع ارتقاء سطح سواد، دانش و مهارت در مناطق عشایری را در مورخه ۹۵/۹/۱۴ به تصویب رساند.

– اقدامات انجام شده در سطح استان جهت عملیاتی شدن برنامه مذکور:

- بیان طرح سواد آموزی عشایر در جلسه شورای پشتیبانی سواد آموزی استان و انجام اقدامات عملی از طرف معاونت سواد آموزی برای با سواد شدن افراد عشایر
- شناسایی تعداد ۱۴ هزار نفر بیسواد عشایری استان ۶۰- ۱۰ ساله و اعلام به اداره کل آموزش و پرورش
- تشکیل جلسه با رئیس و کارشناسان مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان که در این خصوص تاکنون تعداد ۲۱ هزار نفر روز آموزش برای بهره برداران عشایر برگزار شده است.
- تشکیل جلسه با رئیس و کارشناسان اداره کل فنی و حرفه ای که در این خصوص تعداد ۱۰ هزار نفر روز آموزش های فنی و حرفه ای برای فرزندان عشایر استان در سال جاری برگزار شده است
- انعقاد تفاهم نامه همکاری مشترک با دستگاه های مربوطه

آموزش به بهره برداران عشایر

جلسه طرح شتاب بخشی به سوادآموزی بزرگسالان عشایر

جلسه طرح شتاب بخشی به سوادآموزی بزرگسالان عشایر

جلسه هماهنگی آموزش بهره برداران عشایری

آرایه آموزش های ایمنی به فرزندان عشایر

باسواد نمودن بزرگسالان عشایری

- طرح ویژه ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری

هیئت محترم وزیران به منظور نظام مند کردن ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی توسط دستگاهها، سازمانها و نهادها و همچنین تامین و گسترش عدالت اجتماعی و فرهنگی، طرح ویژه ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری را در تاریخ ۹۵/۹/۱۴ تصویب و به وزارت خانه ها ابلاغ نمود.

اقدامات انجام شده در سطح استان جهت عملیاتی شدن طرح های مذکور:

- مطرح نمودن طرح ویژه ارائه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری، در اولین جلسه شورای فرهنگ عمومی استان در فروردین سال ۱۳۹۶ و تاکید مدیران محترم دستگاه ها و نهادها بر ضرورت عملیاتی نمودن این طرح
- ارایه طرح در جلسه شورای عشایر استان در فروردین ۱۳۹۷
- تشکیل جلسه با مدیران کل ارشاد اسلامی، میراث فرهنگی و گردشگری، بنیاد شهید انقلاب اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، آموزش و پرورش، کمیته امداد، ستاد اقامه نماز، کانون فرهنگی مساجد، اوقاف و امور خیریه، دفتر امور اجتماعی و فرهنگی استانداری
- تشکیل جلسه کارشناسی با نمایندگان دستگاه های فرهنگی و توجیه آنها جهت انجام وظایف محوله
- بیان مسایل گردشگری و بوم گردی عشایری در جلسه کارگروه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان
- تشکیل جلسه با دستگاه های مربوطه در راستای راه اندازی کتابخانه های سیار عشایری
- برگزاری یادواره شهدای ایلات و طوایف عشایر استان با همکاری اداره کل بنیاد شهید
- اعزام مبلغین دینی به مناطق عشایری در ایام ماه های رمضان، محرم و صفر با همکاری اداره کل تبلیغات اسلامی استان
- راه اندازی سفیران کتاب در مناطق عشایری استان
- انعقاد تفاهم نامه همکاری مشترک با دستگاه های مربوطه

بیان طرح آموزشی و فرهنگی عشایر در جلسه شورای فرهنگ عمومی استان

تقدیر از جوانان نخبه عشایری استان

سخنرانی مدیر کل دفتر ساماندهی سازمان امور عشایر در جشنواره عشایری

جلسه افتتاحیه راه اندازی سفیران کتاب در عشایر

ارایه آموزش های نماز در عشایر

جلسه با مدیر کل اوقاف و امور خیریه

برگزاری جشنواره عشایری

ارایه مباحث فرهنگی و مذهبی در عشایر

حضور گردشگران خارجی در مناطق عشایری

جلسه با مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی

ارایه آموزش های فرهنگی و مذهبی به فرزندان عشایر

جلسه مسئولین ادارات عشایری با دبیر ستاد اقامه نماز

جلسه با مدیرکل بنیاد شهید استان

جلسه راه اندازی کتابخانه های سیار در مناطق عشایری

- برنامه ارتقاء سطح برخورداری عشایر از خدمات بهداشتی و درمانی

به منظور گسترش عدالت اجتماعی کاهش فاصله برخورداری جامعه عشایری نسبت به جوامع روستایی و شهری، تأمین سلامت و ارتقای سطح خدمات بهداشتی- درمانی و توسعه پوشش بیمه اجتماعی و درمانی و افزایش خدمات حمایتی در مناطق عشایری، کلیات " برنامه ویژه ارتقای سطح برخورداری از بهداشت، درمان، بیمه ها و خدمات حمایتی در مناطق عشایر " تصویب و به دستگاه ها ابلاغ شد . در استان فارس پیرو تفاهم نامه مبادله شده بین اداره کل امور عشایر و دانشگاه علوم پزشکی شیراز، اقدامات موثری در جهت بهره مندی عشایر از خدمات بهداشتی صورت گرفته است بطوریه تحلیل فضایی پراکنش مراکز و خانه های بهداشت روستایی و استقرارگاه های عشایری نشان داد که پوشش خدمات بهداشتی در جامعه عشایر از میزان ۱۵ درصد در سال ۱۳۹۲ به حدود ۳۷ درصد در سال ۱۳۹۸ افزایش یافته است. لازم به ذکر است اقدامات صورت گرفته جهت ارائه خدمات سیار بهداشتی در شکل تجهیز و راه اندازی ۱۹ کانکس خانه بهداشت سیار عشایری در اردیبهشت سال ۱۳۹۸ با حضور وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، به افزایش بهبود دسترسی عشایر به خدمات بهداشتی افزوده است.

اقدامات انجام شده در سطح استان جهت عملیاتی شدن برنامه مذکور:

- بازدید کارگروه سلامت عشایر کشور از مناطق عشایری استان فارس در خرداد ۹۶

- بکار گیری و آموزش تعداد ۲۰ نفر از فرزندان عشایر (تعداد ۱۹ دختر و ۱ پسر) به عنوان بهورز عشایری طی سال های ۹۶ الی ۹۷

- تهیه و راه اندازی تعداد ۱۹ کانکس بهداشت سیار در مناطق عشایری استان با حضور وزیر بهداشت و درمان در اردیبهشت ۹۸

- تحلیل فضایی نقاط استقرارگاه های عشایری در شعاع خدمتی مراکز و خانه های بهداشت روستایی در تیرماه ۹۸

- ارائه پیشنهادات در راستای دستورالعمل نحوه ساماندهی ارایه خدمات بهداشتی و درمانی به جمعیت عشایر کشور مرداد ماه ۹۸

افتتاح خانه های بهداشت سیار عشایر با حضور وزیر بهداشت و درمان

باز دید مدیرکل دفتر ساماندهی سازمان امور عشایر از خانه بهداشت سیار

بررسی مسایل بهداشتی و درمانی عشایر در دانشگاه علوم پزشکی شیراز

حضور وزیر بهداشت و درمان و استاندار فارس در خانه بهداشت عشایری

– جلسات شورای عشایری:

بمنظور سیاست گذاری، برنامه ریزی و هماهنگی بین دستگاههای اجرایی در جهت رسیدگی به وضع جامعه عشایر کوچ نشین ایران که بصورت قبیله ای و عشیره ای و چادرنشینی زندگی مینمایند و محور فعالیت اقتصادی آنان بر اساس دامداری سنتی متکی به کوچ (حرکت متناوب فصلی بین ییلاق و قشلاق) استوار میباشد و برای بهبود زندگی و احیاء فرهنگ و سنتهای اسلامی و اصیل عشایری و استفاده صحیح از توان و استعدادهای بالقوه اقتصادی، بویژه در امر دامداری برای رسیدن به اهداف خودکفائی و بهره گیری مناسب از روحیه سلحشوری و شجاعانه عشایر در زمینه های رزمی و نظامی در راستای حفاظت و حراست از دستاوردهای انقلاب اسلامی "شورای عالی عشایر ایران پیشنهاد و تصویب شده است. جلسات شورای عشایر در استان به ریاست استاندار و در شهرستان به ریاست فرماندار حداقل هر ۳ ماه یکبار تشکیل می شود.

تعداد جلسات و مصوبات شورای عشایر استان فارس طی سال های ۹۲ الی ۹۸

سال	۱۳۹۸		جمع کل سالهای ۹۲ الی ۹۸	
	جلسات	مصوبات	جلسات	مصوبات
استان	۴	۴۸	۱۷	۱۷۴
شهرستان	۵۸	۳۱۵	۳۴۱	۲۰۱۹
جمع کل	۶۱	۳۵۲	۳۵۷	۲۱۸۳

جلسه شورای عشایری شهرستان سروستان

جلسه شورای عشایری استان

جلسه شورای عشایری استان

جلسه شورای عشایری شهرستان مرودشت

جلسه شورای عشایری شهرستان رستم

جلسه شورای عشایری استان

- سمن های عشایری:

سمن ها (سازمان مردم نهاد) به تشکلهایی اطلاق می شود که توسط اشخاص حقیقی غیردولتی بصورت داوطلبانه با رعایت مقررات تأسیس و غیر انتفاعی، غیر سیاسی و عضو پذیر می باشد. از جمله فعالیت های اداره کل امور عشایر استان در ارتباط با حقوق شهروندی و تکریم ارباب رجوع، بررسی تقاضای تأسیس سمن های عشایری (موسسات مردم نهاد) بوده است. در این خصوص تعداد ۴ تقاضا برای عشایر طوایف قراچه، باصری، کردشولی و ایل قشقایی بوده که در راستای بررسی این تقاضاها تعداد ۴ جلسه با حضور مدیر کل امور عشایر، معاونین و کارشناسان این اداره کل و همچنین با حضور نمایندگان سپاه عشایر، آموزش و پرورش عشایر سیار، میراث فرهنگی، معتمدین عشایر و نیز با حضور نمایندگان متقاضیان در محل سالن جلسات این اداره کل برگزار گردیده است. در این جلسات نمایندگان عشایر در خصوص سوابق تاریخی و مستندات عشایر طوایف خود، محدوده های جغرافیائی، اهداف و اعضای هیئت مؤسس مواردی را ارایه نموده اند. نمایندگان سپاه عشایر، آموزش و پرورش عشایر و میراث فرهنگی نیز هرکدام مواردی را مطرح و با تأسیس مؤسسات مذکور با تأکید بر اینکه در راستای حل مشکلات افراد عشایر بخصوص عشایر سیار باشند و از گرایش های سیاسی پرهیز نمایند موافقت خود را اعلام نموده اند. همچنین تأکید شده که فعالیت های موسسه عمدتاً در زمینه های مورد نیاز عشایر بخصوص محیط زیست، منابع طبیعی، آب و مسائل فرهنگی عشایر باشد. موارد صورت جلسه و به دفتر مدیر کل امور اجتماعی و فرهنگی استانداری ارسال شده است.

جلسه بررسی تقاضای تأسیس سمن قشقایی

جلسه با نمایندگان عشایر باصری

جلسه با نمایندگان طایفه قراچه